

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 165

Włocławek, środa 24 lipca 1946 roku.

Cena 3 złote

Nie może się powtórzyć

Niewłaściwe potraktowanie zwyciężonych Niemiec odbiło się najbardziej na naszej skórze i dlatego nie od rzeczy będzie w przededniu konferencji pokojowej przypomnieć błędy, których powtórzenia obawialiśmy się śledząc narady ministrów Czterech Mocarstw. Niepokojące stanowisko Anglosasów.

29 CZERWCA 1919 r. POSTANOWIONO M. IN.

Utworzyć Ligę Narodów — instytucję, która pozbawiona była możliwości egzekutywy swoich postanowień.

Ustalić granice Niemiec. W częściach tych zostawiono chyba, w celu niepokojenia przyszłych pokoleń punkty zapalne, względnie nierozstrzygnięte.

Część Górnego Śląska — jako terytorium podlegające plebiscytowi — w celu niedopuszczenia do rozbrojenia gospodarczego Niemiec. Na Polskę nałożono art. 90-tym obowiązek zezwolenia na wywóz do Niemiec produktów kopalnianych z całej części Śląska Górnego, odstąpionej Polsce, na zasadach najwyższego uprzywilejowania.

Gdańsk, włączony do polskiego systemu celnego — terytorialnie wolne miasto, w praktyce kontroler naszego handlu zamorskiego i kość niezgody w stosunkach polsko-niemieckich — pod niezyciową opieką Ligi Narodów w osobie Komisarza Ligi.

Wymienione punkty zapalne, to jeszcze nie wszystko. Są jednak najbardziej charakterystyczne. Zagadnienie unormowania pokojowych stosunków w Europie nie obejmowało problemu rozbrojenia gospodarczego Niemiec.

Inaczej potraktowano sprawę odszkodowań samych Niemiec. Całkowitego wynagrodzenia strat żądano, ale... równocześnie uznano, że „zasoby Niemiec nie wystarczają na zapewnienie zupełnego odszkodowania”. Zostawiono więc „czarno na białym”. Furtkę do wymigięcia się od przyjętych zobowiązań.

Jeśli przypomnimy sobie również warunki rozbrojenia militarnego, które przemyślność niemiecka, a może złośliwość niektórych redaktorów traktatu, pozwoliła z łatwością ominąć, — będziemy mieli obraz całkowitego rozbrojenia Niemiec „na papierze”, a w praktyce warunki do odrodzenia potencjału militarnego.

Lektura traktatu Wersalskiego jest pasjonująca w obliczu oczekiwanych wyników konferencji pokojowej po minionej wojnie światowej.

Nie chcemy popełnić po raz wtóry błędów Wersalu. Czy uda się to światu, wobec ostatniego oświadczenia amerykańskiego sekretarza stanu Byrnesa, który powiedział, że uważa odrodzenie gospodarcze Niemiec za warunek gospodarczej odbudowy Europy, — trudno dziś powiedzieć. Niepokój nasz powiększa oświadcze-

Dzień 22 lipca

Cała Polska święciła uroczystości

Otwarcie mostu Poniatowskiego — Dekoracja 500 kolejarzy Uroczystości na wybrzeżu

W całej Polsce Święto Narodowe Odrodzenia Polski obchodzone było bardzo uroczysto.

W Warszawie w dniu tym dokonano otwarcia i oddania do użytku publiczności odbudowanego mostu Poniatowskiego.

Na uroczystości przybyli: Prezydent Krajowej Rady Narodowej Bierut, premier Rządu Jedności Narodowej Edward Osóbka-Morawski w otoczeniu członków Rządu oraz Marszałek Rola-Żymierski w towarzystwie generalicji, minister Odbudowy prof. Kaczorowski, twórca mostu inż. Hempel i prezydent miasta Warszawy inż. Tołwiński.

Po uroczystości otwarcia mostu, o której szczegółowe sprawozdanie po-

damy w następnym numerze, odbyła się defilada członków Związku Walki Młodych.

Na zakończenie uczestnicy zwiedzili Wystawę „Odbudowa Mostu”.

W Katowicach dzień 22 lipca święcono bardzo uroczysto. W sali Filharmonii odbyła się podniosła akademie. Górnicy zgłosili całodzienną swoją pracę w kopalniach na rzecz odbudowy kraju.

Podniosły charakter miały uroczystości na całym Wybrzeżu. W Gdańsku, w kinie „Światowid” odbyła się uroczysta Akademia, w czasie której mówcy podkreślali doniosłość rocznicy i znaczenie jej w dziejach Odrodzonej Ojczyzny.

W Wrocławiu odbył się zlot mło-

dzień TUR-u. Miasto przybrało wygląd niezwykle uroczysty i świadczący o zrozumieniu doniosłości chwili.

Szczególnie podniosły charakter miały uroczystości w Lublinie, gdzie, między innymi, dokonano dekoracji 500 kolejarzy za 30-letnią pracę w tym zawodzie.

Wszystkie miasta i wsie polskie święciły dzień Odrodzenia Polski bardzo uroczysto. Obok akademii i obchodów zorganizowane zostały zabawy ludowe.

Drugą rocznicą wydania manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia cała Polska święciła w podniosłym nastroju.

Sprawa cen w U. S. A.

NOWY JORK (Obsł. wł.). Izba reprezentantów i senat rozpatrywały sprawę reglamentacji cen w Stanach Zjednoczonych.

Dla szczegółowego zbadania tych zagadnień wyloniono specjalną komisję. Reglamentacji będą podlegać ceny na artykuły żywnościowe w pierwszym rzędzie.

Opinia komisji zależna jest od ostatecznego zatwierdzenia przez Izbę reprezentantów i prezydenta Trumana.

Hynd przybędzie do Wiednia

WIEDŃ (ZAP). Brytyjski minister dla spraw Niemiec i Austrii Hynd, przybędzie do Wiednia, ażeby z rządem austriackim omówić zagadnienia polityki austriackiej.

nie Bevina, który zapowiedział, że w razie nieuzgodnienia sprawy przyszości Niemiec przez czterech ministrów, Wielka Brytania zmieni dotychczasowe podstawy okupacji swojej strefy w tym duchu, żeby koszta nie obciążały angielskiego podatnika. Anglia zamierza „popuścić cugli”, których i tak, nie dostrzegaliśmy w anglosaskich strefach Niemiec.

Przed konferencją pokojową chcielibyśmy nabrać pewności, że Anglia nie zapomniła, że Kanał nie chroni już przed agresją. Interesy kapitałistów anglosaskich muszą ustąpić na konferencji pokojowej trosce o trwałość pokoju świata. Naprawdę warto przypomnieć sobie tekst traktatu Wersalskiego.

Paweł Kopacz.

Zawisł na stryczku

Kat Polaków Artur Greiser

POZNAŃ (Obsł. wł.). W niedzielę, dnia 21 b. m. o godzinie 7-mej rano Artur Greiser skazany wyrokiem Najwyższego Trybunału Narodowego na karę śmierci zawisł na szubienicy.

Egzekucja odbyła się publicznie. Do Poznania przybyło wiele osób z innych miast, by być obecnymi podczas egzekucji. Ogółem straceni przyglądało się ponad 16 tysięcy osób.

Egzekucja odbyła się przy zbiegu Alei Puławskiego i Winogrodów.

Jako pierwsze nadjechało auto prokuratora, z którym przybyli przedstawiciele władz sądowych i milicji oraz lekarz urzędowy.

Tuż za nimi nadjechał pod eskortą samochód ciężarowy, wiozący skazanego.

Wykonawcy wyroku ubrani we fraki. Na rękach mieli białe rękawiczki, na twarzach maski.

Na rozkaz prokuratora kat założył Greiserowi opaskę na oczy.

Groźny tajfun na Pacyfiku

HONGKONG (Obsł. wł.). Przed kilku dniami o brzasku w zatoce Hongkongu zerwał się potężny wichur, który wzburzył morze. Załogi okrętów pośpieszyły umocnić statki dodatkowymi kotwicami. Wszelki ruch na morzu i w powietrzu został wstrzymany.

Według opinii znawców wiatr ten

Artur Greiser — morderca tysięcy niewinnych ludzi stanął na stopniach podwyższenia, które na rozkaz prokuratora usunięto mu spod nóg.

Jeden z najohydniejszych morderców niemieckich zawisł na stryczku.

Po 20 minutach lekarz sądowy stwierdził zgon.

Sprawiedliwości stało się zadość.

Pertraktacje amerykańsko-egipskie

KAIR (Obsł. wł.). W Kairze toczyły się rokowania pomiędzy przedstawicielami rządu egipskiego a delegacją amerykańską.

Przedmiotem rokowań była sprawa budowy rurociągu naftowego przez rząd Stanów Zjednoczonych.

Rokowania te zostały odroczone, a ostateczną decyzję i rozpatrzeniem tej sprawy ma zająć się rząd egipski.

powstał na skutek tajfunu, który posuwa się na Oceanie Spokojnym z szybkością około 100 klm. na godz. w kierunku wybrzeża. Zdaniem badaczy tajfun ten ominie Hongkong. Niemniej przy zachowaniu dotychczasowego kierunku wyrządzić może znaczne szkody, podobnie jak tajfun w roku 1937.

Komisje do spraw upaństwowienia

WARSZAWA (Obsł. wł.). Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów powołano do życia Komisję Główną w celu zrealizowania ustawy o przyjęciu przez Państwo podstawowych gałęzi gospodarki narodowej. W poszczególnych województwach powołane zostały odpowiednie Komisje Wojewódzkie.

Komisje te będą realizowały ustawę z dnia 3. 1. 1946 roku. Stronom zainteresowanym przysługuje prawo udziału w całym trybie postępowania.

Przewodniczącym Komisji Głównej został mianowany podsekretarz stanu przy ministerstwie skarbu Leon Kurowski.

W Komisjach tych reprezentowany jest również czynnik społeczny. Komisje Woj. są ustanowione do przeprowadzenia postępowania dotyczącego przejścia i przejęcia na własność takich przedsiębiorstw, jak browary o produkcji powyżej 15 tysięcy hl. rocznie, młyny zbożowe o zdolności przemiałowej powyżej 15 ton rocznie oraz wszelkie rafinerie

tłuszczów jadalnych, przedsiębiorstwa wielkiego i średniego przemysłu włókienniczego, przemysłu poligraficznego zatrudniające ponad 50 robotników na jedną zmianę.

Obalenie rządu faszystowskiego w Boliwii

WASZYNGTON (Obsł. wł.). Z La Plas donoszą, że po trzydniowych walkach został obalony rząd faszystowski, który doszedł do władzy w roku 1943 drogą zamachu.

W czasie walk ulicznych zostało zabitych około 2 tysięcy osób.

Walkę rozpoczęli uczniowie i studenci oraz robotnicy. Wojska rządowe skapitulowały, a członkowie dotychczasowego rządu aresztowani.

Przemysł towarów z Czechosłowacji

KATOWICE (Obsł. wł.). W Bytomiu i Czeladzi wykryto cztery duże magazyny wypełnione towarami wartości ponad dwa miliony złotych.

Jak się okazało w toku badania towary te pochodziły z Czechosłowacji i były przemycane przez bandę przemytników, których aresztowano.

Intrygi Churchilla

PARYŻ (SAP). Dziennik „Cite Soir” komentując spotkanie Churchilla z Bidault przypuszcza, że były premier angielski omawiał z szefem rządu francuskiego sprawę niemiecką i bloku zachodniego. Dziennik pisze, że Churchill jest ojcem bloku zachodniego i wszystko pozwala przypuszczać, że usiłował on wczoraj przekonać Bidault o korzyściach, jakie odniosłaby Francja, przyłączając się do tej polityki.

Kilka ustępstw w sprawie węgla i systemu kontroli Ruhry, miałyby, zdaniem Churchilla, opłacić zmianę polityki francuskiej.

Komentatorzy paryscy podkreślają, że Churchill reprezentuje dziś opozycję i nie wiadomo dlaczego, Bevin, który właśnie opuścił Paryż, pozostawiając tam zwykłego ambasadora

dora potrzebował przywódcy opozycji, ażeby powiadomić rząd francuski o polityce gabinetu brytyjskiego.

Likwidator ghetta w Krakowie w sierpniu stanie przed Trybunałem

WARSZAWA (SAP). Najbliższym procesom N. T. N. będzie prawdopodobnie proces Amona Goetha w Krakowie, którego rozpoczęcie przewidywane jest na pierwszą połowę sierpnia r. b.

Amon Goeth oskarżony będzie o likwidację ghetta w Krakowie, Tarnowie i innych miastach województwa Krakowskiego, jak również o znęcanie się nad więźniami w obozie koncentracyjnym w Płaszowie, którego był komentandem.

Zarządzeniem Pierwszego Prokuratora N. T. N. opracowanie aktu oskarżenia przeciwko Goethowi powierzone zostało Prokuratorowi N. T. N. Tadeuszowi Cyprianowi, który będzie również jednym z oskarżycieli na rozprawie.

Pięć milionów marek na odbudowę Berlina

BERLIN (ZAP). Radziecka Główna Komendantura w Berlinie zatwierdziła program odbudowy dzielnicy Weissensee. Program przewiduje kwotę 5.073 tys. marek na wyremontowanie uszkodzonych gmachów mieszkalnych. Rozpoczęto remont szkoły sztuki, w której będzie uruchomionych dziewiętnaście wydziałów, z rzeźbiarstwem, grafiką, ceramiką i malarstwem na czele. W przebudowanym domu ludowym zostanie urządzona sala dla wspólnych prac artystycznych, pawilon taneczny i hala sportowa. W najbliższych trzech

miesiącach zostanie oddanych do użytku 13 wielkich domów mieszkalnych.

Katolicka rada pomocy Polsce

LONDYN (ZAP). W Westmistrze odbyło się zebranie katolików angielskich, którzy utworzyli „radę katolicką pomocy Polsce”. Kardynał Gryfin, przemawiając na pierwszym zgromadzeniu tej rady złożył hołd zasługom armii polskiej i lotnictwu i wyraził wdzięczność za jej udział w walkach o Anglię i pokój świata.

Międzynarodowa konferencja lotnicza

SZTOKHOLM (SAP). W Sztokholmie zebrał się delegaci 22 towarzystw komunikacji lotniczej z 15 krajów na pierwszym powojennym posiedzeniu międzynarodowego towarzystwa transportu lotniczego.

W konferencji wzięli udział W. Brytania, Belgia, Kanada, Czechosłowacja, Dania, Irlandia, Francja, Holandia, Włochy, Norwegia, Portugalia, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria i St. Zjednoczone.

Militaryzacja Triestu

TRIEST (SAP). Sojusznicy rząd wojskowy przejął stocznię okrętową w Trieście i Monfalcone, gdzie w ostatnich dniach doszło do strajków i lokautów.

Wojska amerykańskie przeszukiwały w dniu wczorajszym obszar na północny-zachód od Triestu, gdzie dwóch żołnierzy amerykańskich padło ofiarą strzelaniny w ciągu ostatniej nocy.

Aresztowania w Egipcie

KAIR (Obsł. wł.). W związku z zamachem bombowym dokonany na klub brytyjski w Aleksandrii policja brytyjska aresztowała 11 członków organizacji „Zielonych koszul”.

Harcerze obozują spokojnie

WARSZAWA (SAP). Wobec plotek, obiegających Warszawę o losach harcerzy obozujących na Warmii i Mazurach, Komenda Warszawskiej Chorągwi Harcerzy stwierdza na podstawie otrzymanych telegramów, że we wszystkich obozach harcerskich panuje spokój, uczestnicy czują się dobrze i zdrowo.

Żadnego wypadku dotychczas nie zanotowano.

W więzieniu w Poli wybuchły ruchy, w związku z ostatnimi demonstracjami Słoweńców z Krainy Julijskiej. Policja była zmuszona użyć gazów oszalałających.

Poślubiły Niemców

HAMBURG (ZAP). Z transportem 3.300 jeńców wojennych, którzy wrócili z Norwegii przybyło 880 kobiet norweskich, poślubionych przez jeńców.

Jedną z nich spotkała niemiła niespodzianka, gdyż w porcie oczekiwała pierwsza żona jej męża. Władze policyjne, które były świadkiem sceny powitania, bigamistę natychmiast aresztowały.

Manifest Martineza Barrio

PARYŻ (SAP). Z okazji rocznicy dziesięciolecia wybuchu hiszpańskiej wojny domowej, Martinez Barrio,

Modelarstwo okrętowe

GDAŃSK (ZAP). Z inicjatywy Gdańskiego Obwodu Ligi Morskiej zorganizowano kurs modelarstwa okrętowego dla uczniów szkół powszechnych. Kurs wzbudził ogromne zainteresowanie wśród młodzieży. Wykonane prace uderzają tak staranną i precyzyjną konstrukcją, że nie chce się wierzyć, iż wykonawcami są 11—13-letni chłopcy.

prezydent hiszpańskiej Republiki, wygłosił manifest do narodu hiszpańskiego, w którym oświadczył, iż wierzy w zwycięstwo republiki dlatego, że tylko triumf idei republikańskiej może zbawić Hiszpanię od całkowitej ruiny.

Manifest kończy się wezwaniem do zjednoczenia Hiszpanii w demokratycznym związku, w którym połączą się wszystkie demokratyczne ugrupowania polityczne.

Niemieckie finanse zagrożone

BERLIN (ZAP). Dr Heuer z Urzędu Finansów w Berlinie domaga się od Rady Kontrolnej Sprzymierzonych pozwolenia na wprowadzenie drastycznych zarządzeń dla uzdrowienia finansów niemieckich.

Sądy pracy w Hamburgu

HAMBURG (ZAP). W hamburskim sądzie grodzkim zaczął urzędowanie sąd pracy składający się z jednego sędziego zawodowego i dwóch ławników.

Rzeczy ciekawe

Grób polskiej królowej

Książę Bogusław X, jeden z największych i najwybitniejszych książąt na Pomorzu Zachodnim, wychowywał się na dworze króla Kazimierza Jagiellończyka i tam poznał królową Annę, która została później jego żoną i dała księciu 3 synów i 2 córki. Uczeni polscy dawno już szukali miejsca, w którym znajduje się grobowiec Anny Jagiellonki, niestety bez skutku. Ostatnio dopiero, dyrektor Muzeum Miejskiego w Szczecinie, Lech Krzekotowski, wygrzebał w

starych kronikach, że Anna zmarła we Wkryjujściu (miasto, leżące obecnie już po niemieckiej stronie Pomorza Zachodniego), a pochowana została w klasztorze Eddena pod Starogrodem. Murzy tego klasztoru przechowały się do dnia dzisiejszego i w najbliższych dniach ma wyruszyć tam nasza ekspedycja naukowa, by dokładnie zbadać klasztor i stwierdzić, czy istotnie zachował się tam sarkofag Anny Jagiellonki. (ZAP).

Na zamku Bolka Świdnickiego

A. Turczynowicz

Piękna słoneczna pogoda zezwoliła na wycieczkę w góry. Na pl. Prezydenta Bieruta siadamy do tramwaju i udajemy się do Chojnast, miejscowości odległej od Jeleniej Góry o 11 km. (50 minut jazdy tramwajem za 8 zł.).

Z Chojnast drogą znaczoną przez Dolno-Śląskie Towarzystwo Krajoznawcze paskami białoczerwonymi udajemy się na zamek Chojnasty. W starych kronikach nazwa ta brzmi: „Kienast“, „Kinast“ i „Chynast“ zawsze się wiąże z nazwą wsi Chojnaste.

Piękną, wśród wysokich drzew wąską drogą wspina się stale w górę. Przy każdym zakręcie serpentynej wijącej się drogi przed oczyma wykwiata piękny widok. Masywy Karkonoszy zbliżają się do nas coraz więcej. W dole olbrzymie głazy, łąki i pola.

Po kilkunastu minutach marszu, wśród którego można odpoczywać na rozrzuconych w najpiękniejszych zakątkach ławeczkach, pijemy orzeźwiająca wodę z „Sarniego źródła“ i dochodzimy do miejsca, w którym droga rozgałęzia się. Jedną z nich prowadzi przez t. zw. „Piekielną Dolinę“. Postanawiamy tą drogą wracać, i dalej ciężkim krokiem idziemy drogą starą. Po 50 minutowym marszu znajdujemy się na szczycie przed bramą zamku Bolka I Świdnickiego.

Zamek ten zbudowany przez tego księcia w 1292 roku został ufortyfikowany w 1364 roku przez jego wnuka Bolka II Wojowniczego (Małego). Był to wspaniały, wzorowy zamek, tym trudniejszy do zdobycia, że broniły go skaliste wzgórza, nad olbrzymimi przepaściami stojące.

Dnia 31 sierpnia 1675 roku uderzył piorun w najwyższą basztę zamkową, co spowodowało pożar zamku i przekształcenie go w ruiny, w jakich obecnie znajduje się.

Przechodzimy przez bramę i znajdujemy się na dziedzińcu turniejowym. Tutaj najznakomitsi rycerze polscy i zagraniczni walczyli ze sobą o medal czy łańcuch książęcy. Tutaj było słyhać chrzęst zbroi rycerskiej, trzask dzid i tętent kopyt końskich. Tutaj padali rycerze wysadzeni z siodła uderzeniem kopii znajdującej się w ręku zwycięzcy. Zrywały się okrzyki, oklaski, rozbrzmiewały fanfary oświadczające lasom, górcom, dolinom, wsiom i miastom książęcy o zwycięstwie tego, czy innego rycerza.

Opuszczamy po chwili dziedziniec turniejowy zastawiony obecnie stolami hotelu i krzesłami T-wa Krajoznawczego i przez następną bramę wchodzimy do zamku dolnego. Wejścia strzeże niemiec z białą opaską, nie rozumiejący po polsku a pobierający 5 zł. od osoby za wejście.

Po dokonaniu opłat stajemy na dziedzińcu dolnozamkowym. Po środku stoi wysoki, okrągły kamienny słup. Do niego przywiązywano i bito tych, którzy zawinili w czymś i ściągali na siebie gniew „księcia-pana“.

Stoją po lewej stronie ruiny mieszkania komendanta straży zamkowej, po prawej — stajnie, piwnice, piekarnie i mieszkania służby. Na dziedzińcu znajdują się również cysterny na wodę.

Po schodach przechodzimy przez trzecią bramę wiodącą do zamku górnego, siedziby księcia, księżnej i całego dworu książęcego. Po drodze kaplica zamkowa. Niestety — zamknięta. Z napisu na drzwiach, umieszczonego przez kustosa zamku, do-

wiadujemy się że kaplica zastała odnowiona i konserwowana, że odbywały się tu już msze święte, ale turyści i wycieczkownicy w myśl zasady „ośle imię wszędzie słynie“ uznali za stosowne umieszczać swe podpisy nawet w kaplicy nie szczedząc ołtarza na którym odprawiana była niekrawa Ofiara św. To niecne i bezmyślne zbeszczeszczenie kaplicy spowodowało jej zamknięcie.

Górny zamek obchodzimy dokoła wąskim przejściem między nim a murami zewnętrznymi, w których znajdują się otwory do strzelania. Widok stąd rozległy i wspaniały. Warta obchodząca niegdyś mury zamkowe nie miała powodu do narzekania na jednostajny widok. Obrazy zmieniają się szybko. Ten sam widok inaczej wygląda w słońcu i inaczej gdy słońce skryje się za chmurami. Oto na chwilę ciężkie chmury zasłoniły dalsze szczyty gór. Wiatr porywa chmury, szarpie nimi, rozrywa je na dziwne białe kłęby i uderza nimi o skaliste ściany. W spokoju i w ciszy przyglądamy się tym tak dawno niewidzianym widokom i krajobrazom górskim.

Idąc nadal przejściem wchodzimy do ciemnej wieży, w której głodzono więźniów książęcych i wreszcie stajemy przed drzwiami wieży zamkowej. Po kręconych schodach, wśród absolutnej ciemności, tak że jeden drugiego nie widzi, a jedynie wyczuwa idziemy w górę dość długo poto, by wreszcie oślepieni nagle słonecznym blaskiem stanąć na ganku na samym szczycie wieży. Obok maszt, a na nim flaga białoczerwona. Potomkowie Piasta znów objęli w swe władanie zamek Bolków.

Z wieży widok jeszcze wspanialszy, jeszcze piękniejszy. Oto doskonale widoczne szczyty: Czarna Kopa, Mała Kopa, Małe Koło, Wielki i Mały Szyszak. Wszystkie szczyty ponad 1400 m. nad poziomem morza, a nad nimi góruje jak królowa — szczyt Śnieżka — 1605 m.

Na szczycie wieży spotykamy wycieczkę harcerzy i harcerek z Warszawy. Opaleni, wysmagani przez wiatr i deszcz, z nieodstępnymi kijami — siekierkami witają szczyty gór harcerskim okrzykiem. Posyłają także swój okrzyk dalekiej i niewidocznej swojej kochanej Warszawy. Przyszli w góry po zdrowie, zostawiając w nich niesfrasobliwy, młodzieńczy humor, zapal i tężyżnę.

Żegnamy wieżę i schodzimy w dół. Zatrzymujemy się na chwilę jeszcze w górnym zamku przy „oknie Kunegundy“.

Książęta śląscy chętnie żenili się z niemkami. Jedną z cór takich niemek była księżniczka Kunegunda. Osierocona wczesnie, bowiem ojciec zabił się na skałach spadając z konia postanowiła wyjść za mąż tylko za tego, kto konno objedzie brzegami przepaść cały zamek.

Zjeżdżali się rycerze zagraniczni tłumnie, by zdobyć rękę i zamek dumnej księżniczki. Nie trwożyło ich niebezpieczeństwo. Gdy objeżdżali zamek i spadali z konia w głębokie przepaści, krwawiąc nagie skały młodą, rycerską krew — Kunegunda siedziała w oknie swej komnaty, obojętnie spoglądając na śmierć znakomitego rycerzta. Nie było dnia, w którym nie trysnęła by młoda krew na skały.

Głuchy pomruk mieszkańców zamku i nienawistne spojrzenia otaczały księżniczkę.

Pewnego dnia przybył do zamku młody polski rycerz z nad Bobrzy i

Z pow. włocławskiego

BRZEŚĆ KUJAWSKI.

NIE SŁOWA — A CZYN.

Dnia 21 lipca r. b. społeczeństwo Brześcia Kujawskiego, obchodząc podniosłą uroczystość — poświęcenia i otwarcia mostu na Zgłowiączce.

Na powyższą uroczystość z Włocławka przybyli m. in. ob. ob. starosta powiatowy — K. Kubski, wicestarosta — St. Czekański, przew. M.R.N. — J. Bojańczyk, kpt. J. Butwiłowicz, insp. Konwicki, inż. Staręga-Starzon (PPS) i przedstawiciel naszego piśma — red. M. Drzymulski.

Uroczystość zagałę witać przybyłych przedstawicieli z Włocławka oraz licznie zebranych przedstawicieli tutejszego społeczeństwa burmistrz Brześcia Kujawskiego, ob. Fr. Szarwarkowski.

W przemówieniu swym, ob. Szarwarkowski zobowiązał zniszczenie mostu przez okupanta hitlerowskiego, nie możność zbudowania nowego w roku ubiegłym, a dopiero dzięki inicjatywie dyrektora cukrowni ob. inż. Tyszki, który jednocześnie w lwiej części inicjatywę poparł materialnie, powstał na rzece Zgłowiączce nowy most.

Wielce pomocną w poparciu i wykonaniu całości, była pełna obywatelskiego zrozumienia Rada Zakładowa cukrowni. Miejska Rada Narodowa jak również całe tutejsze społeczeństwo, rozumiejąc wielkie znaczenie mostu, dołożyła wszelkich starań, aby budowa mostu została zrealizowana. Ponadto droga od mostu wiodąca do cukrowni, gdzie rok rocznie jesienią i wiosną błoto sięgało do osi wozów, została również zniwelowana i wyłożona kostką kamienną.

Z kolei poświęcenia mostu dokonał proboszcz tutejszej parafii ks. Sujkowski, po czym wygłosił okolicznościowe przemówienie.

Starosta powiatowy ob. K. Kubski w przemówieniu swym scharakteryzował wielkie walory poczucia i zrozumienia Dyrekcji i Rady Zakładowej Cukrowni, Miejskiej Rady Narodowej i całego społeczeństwa. Po przemówieniu ob. starosta dokonał otwarcia mostu, oddając go do ogólnego użytku.

Bardzo rzeczowe przemówienie wygłosił dyr. cukrowni ob. inż. Tyszka. „Współpraca w budowie mostu była bardzo solidarna, całe tutejsze społeczeństwo stanęło na nasz apel i kto, czym mógł, dopomagał. Podkreślić jednakże muszę, że przede wszystkim należy się uznanie robotników i inteligentowi pracującemu, którzy solidarnie współpracowali, rozumiejąc doniosłość budowy danego obiektu“.

Dalsze przemówienia wygłosili ob. ob. prezes M. R. N. Włocławka I. Bojańczyk z ramienia Stron. Dem. del. tut. Samopomocy Chłopskiej —

i rozmiłował w sobie księżniczkę, do tego czasu zimną i obojętną. Starala go się odwieść od szalonego kroku — od objazdu zamku. Nieustraszonego rycerz nie dał się skłonić do uchylecia się od powziętego zamiaru i przy podziwiających tonach trąb zwiastujących początek i szczęśliwe zakończenie objazdu stanął jako zwycięzca przed księżniczką.

Rycerz jednak nie padł na kolana i nie oczekiwał na rękę pięknej księżniczki.

— Przybyłem tutaj, — oświadczył — aby ukarać twą pychę i twój

Grabowski i ławnik tut. Zarządu Miejskiego — Drzewiecki.

Na zakończenie odbył się w świetlicy cukrowni, wspólny obiad.

Oby więcej podobnych inicjatyw popartych z miejsca czynem było na terenie naszego powiatu. (md.).

DOBIEŻYN.

5 LAT WIEZIENIA.

Bolesław Szafenberg, zam. w Dobieżyźnie, gm. Piaski, wpisał się dobrowolnie na II grupę listy niemieckiej oraz należał do S. A.

Sąd Specjalny skazał go na 5 lat więzienia, pozbawienie wszelkich praw oraz orzekł konfiskatę majątku. (md.).

Z pow. nieszawskiego

RAKUTÓW.

„MILY“ GOŚĆ.

Tadeusz Sandecki, zam. w Radziejowie, powiatu nieszawskiego, dnia 25 listopada ub. r. przybył pod okno małż. Brodzińskich i zapukał kijem w szybę, aż wyleciała.

Brodziński wyszedł na podwórze i został poturbowany przez Sandeckiego. Na pomoc wyszła żona — Jadwiga. Sandecki uderzył ją w lewą rękę orczykiem. Brodzińska uległa złamaniu kości śródreca.

W m. sierpniu Sandecki stanął przed Sądem Okręgowym we Włocławku.

OSIĘCINY.

ZA SKROMNOŚĆ.

Wilhelm Seifert, zam. w Osiecinach, powiatu nieszawskiego, dobrowolnie wpisał się na listę narodowości niemieckiej III grupy oraz należał do „Sturmabteilung“ NSDAP.

Z braku dowodów jakiegokolwiek winy w stosunku do Polaków, Sąd Specjalny Seiferta uniewinnił.

(md.).

Z pow. lipnowskiego

MALANOWO.

PO WIECZERZY BÓJKA.

Dnia 24 grudnia ub. r. Stanisław Bednarski, Jan Kłepicki, Stanisław Wasilewski, Czesław Bednarski, zamieszkały w Malanowie, gm. Ligowo oraz Stanisław Obrębski z Gdańska, po spożyciu wieczerzy wigilijnej, wyszli na podwórze.

W pewnej chwili między wymienionymi rozpoczęła się bójka. Jeden „walczył“ kijem, drugi łopatą.

W wyniku bójki Obrębski i Bednarski, odnieśli ciężkie obrażenia ciała.

W sierpniu rb. epilog tej bójki znajdzie się na wokandzie Sądu Okręgowego we Włocławku. (md.).

brak uczucia, z jakim odnosisz się do ludzi. Dla kaprysu poświęciłaś życie wielu rycerzy, których krew zrosiła okalające twój zamek skały. Niechże i twoja krew je zrosi!

Odjechał Polak, a Kunegunda obrażona w swej dumie i zawiedziona w miłości z okna, z którego tyle razy spoglądała na śmierć innych, rzuciła się na ostre skały, aby znaleźć śmierć swoją.

Wiele legend snuje się wokół starożytnego zamku. Wszystkie one są piękne i podnoszą grozę oraz majestat tego starożytnego Piastowego gniazda.

Kronika

DZIURY APTEK: Dziś Pl. Wolności W TEATRZE Ziemi Kujawskiej Dziś 24-go b. m. Plecy	Dzisiaj ŚRODA 24 LIPCA Krystyny	Kalendarz słowiański Wojciechy Słońce: wschód o godzinie 8 43 zachód o godzinie 19 41
---	---	---

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piusa XI Nr. 8, tel. 13-32. W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Noclegowy PCK, Przedmiejska 1, tel. 15-41. Lek. dyż. Dr Brandt—szpital św. Antoniego.

W lusterku

Puść niemca

W roku dziewiętnastym była pompa wielka, wtedy Niemiec narody „nabił w butelkę”, kiedy się zebrały w wersalskim pałacu, mówiąc, że podejmie „pokojową” pracę.

Jedynym pokojowym, pruskim objawem był malarz pokojowy — Hitler — zbir [krwawy; nie można więc i dzisiaj mieć dla nich [względów... puść Niemca krok jeden, on ci pójdzie wszędy. Agapit.

święto morza

W Gdyni będzie wyrazem jednolitej i zdecydowanej opinii polskiego społeczeństwa, jeśli chodzi o prawa Polski do morza.

PAMIĘTAJ,

że najlepszą gwarancją zachowania naszej ekonomicznej i politycznej niezawisłości jest wolny dostęp do morza.

W dniu 27—28 lipca cała Polska obchodzić będzie „Święto Morza”, stwierdzając nierozdzielność związków Wybrzeża z Rzeczypospolitą.

Wzięcie czynnego udziału w „Święcie Morza” jest obowiązkiem każdego Polaka. Dziś bowiem, bardziej niż kiedykolwiek, istotnym wyrazem patriotyzmu jest nasz dorobek na morzu.

NIE MA SIŁY,

któraby mogła zatrzymać zbliżenie się dzisiejszej Polski do morza. „Święto Morza” będzie wyrazem woli narodu, który pragnie umocnić swe stanowisko nad Bałtykiem.

„ŚWIĘTO MORZA”,

to dowód siły i zrozumienia swej misji dziejowej przez Naród. (md.).

Niewinnie oskarżony

Andrzej Turek, zam. we Włocławku, oskarżony był o to, że w grudniu 1939 r. we Włocławku, idąc na rękę okupantom niemieckim, brał udział w niemieckiej akcji represyjnej, w wyniku której spalono zostało przedmieście Grzywno.

Ludność została wysiedlona a mężczyźni w większości aresztowani i rozstrzelani. Ponadto jako dawny policjant polski, wskazywał funkcjonariuszom niemieckim osoby karane przez sądy polskie. Przeprowadzał u nich rewizję i wiązał sznurem.

Przewód sądowy na podstawie zeznań świadków i załączonych dokumentów stwierdził, że oskarżony w tymże czasie służył w policji granatowej w Sochaczewie, a więc nie mógł brać udziału w inkryminowanych mu zbrodniach.

Sąd uniewinnił ob. Turka od wszystkich zarzutów. (md.).

Z Pow. Rady Zw. Zaw.

W sali Powiatowej Rady Związków Zawodowych, odbyło się zebranie 44 przedstawicieli Zw. Zaw. Pracowników Przem. i 75 przedstawicieli Rad Zakładowych.

Zebranie zagalib przew. ob. Bartosiewicz, zapraszając do stołu prezydialnego ob. ob.: Wiśniewskiego, Kujawę, Stęplewskiego, Pluskotę, Krajowską i Migockiego.

Zebrani przystąpili do referowania sprawozdań z działalności swej pracy. Praca się rozwija na wszystkich odcinkach fabrycznych i gospodarczych.

Po zreferowaniu zajęć kieleckich, wszyscy zebrani ostro potępili podobną działalność reakcyjnych elementów i jednocześnie uchwalili rezolucję.

W komunikatach ob. Bartosiewicz podkreśla, że w dniach 21, 22 i 23-go odbędzie się zlot młodzieży i z tego względu należy wysłać jak największą ilość uczestników.

Po komunikacie o święcie powstania Tymczasowego Rządu i Krajowej Rady Narodowej, które przypada na dzień 22 lipca, zebranie zakończono. (md.).

Kradzież papierosów

Przed kilku dniami nieznanymi sprawcy, dostali się do hurtowni „Społem” przy ul. Starodębskiej, skąd z magazynu skradli większą ilość papierosów „Bałtyk”.

Wartość skradzionych papierosów wynosi kilkaset tysięcy złotych. W sprawie tej władze wszczęły energiczne dochodzenie i nie ulega kwestji, że sprawcy kradzieży będą wykryci. (md.).

Brak rąk do pracy

W miesiącu czerwcu rb. na terenie miasta liczba bezrobotnych wynosiła 900 osób, w tym 562 mężczyźni, 285 kobiety i 84 młodocianych.

Na marginesie powyższego, podkreślić należy, że jest to smutny objaw, ażeby w wysiłku intensywnej pracy, gdzie brak jest rąk robotniczych, w mieście naszym, tyłu było bezrobotnych.

Jest to objaw niezdrowy. (md.).

Izba zatrzymań

R. T. P. D. we Włocławku uruchomiło izbę zatrzymań dla zagubionych dzieci repatriantów i osadników. (md.).

„Plecy”

Taki tytuł nosi aktualna komedia artystyczna, którą ujrzymy na scenie Teatru Ziemi Kuj. w dniu 24-go lipca.

Komedia ta cieszyła się niesłabnącym powodzeniem na scenie teatru łódzkiego „Syrena”, gdzie grana była 100 razy.

Z dniem 14 b.m. uruchomiona została przez Spółdzielnię Komunikacyjno-Przewozową AUTO — TRANSPORT w Warszawie regularna komunikacja autobusowa na trasie

WARSZAWA — WŁOCŁAWEK

Odjazd z Warszawy (ul. Marszałkowska przy Al. Jerozolimskich—nawprost ul. Widok) **godz. 7 rano**

Odjazd z Włocławka—Plac Wolności **godz. 14-ta**

!! AUTOBUSEM DO WARSZAWY !!

KOMUNIKAT

Urzędu Zatrudnienia w Bydgoszczy Oddział we Włocławku z dnia 17 lipca 1946 r. o wolnych miejscach pracy na Ziemiach Odzysk. Nr. 96. Urząd Wodno-Melioracyjny w El-

blągu poszukuje: a) 2 techników wodno-melioracyjnych, b) 3 mechaników do pomp parowych, c) 7 elektryków (pożądana znajomość obsługi pomp elektrycznych). Warunki pracy dla mechaników i elektryków: 8—12 godzin dziennie (praca na terenie pow. elbląskiego i malborskiego). Warunki pracy dla a) — VIII lub IX gr. uposaż., dla b) i c) — 150 zł. dziennie oraz drobne przydziały żywnościowe. Przy pompach są osady rolne 2—3 ha, które oddaje się do użytkowania mechanika wraz z budynkami i domem mieszkalnym.

Nr. 97. Zarząd Miejski w Nysie poszukuje: 2 introligatorów. Warunki pracy: 8 g. dziennie. Warunki płacy: od 12 zł w zwykłe zależności od kwalifikacji zawodowych; mieszkanie zapewnione.

Nr. 98. Państwowe Zakłady Wydobywania i Obróbki Marmurów w Kunowie, gmina Borkowice poszukuje: a) 30 kamieniarzy do obróbki marmurów, granitów, b) 50 praktykantów kamieniarskich, c) 30 kamieniarzy do robót w kamieniołomie, d) 1 rymarza, e) 2 cieśli, f) 2 murarzy i 2 betoniarzy, g) 1 elektryka, h) 1 kowala narzędziowego, i) 1 stolarza, j) 2 mechaników wykwalifikowanych, k) 3 fernali, l) 4 robotników rolnych, m) 20 praktykantów ogrodniczych (częściowo dziewcząt), n) 30 robotników rolnych sezonowych (kobiet). Warunki pracy: od a) do j) — 8 godz. dziennie. od k) do n) — 10 godz. dz. Warunki płacy: dla a) i c) 15 zł. na godz. plus premia, dla b) od 2—4 zł. na godz. plus premia, dla d) do j) 10 do 15 zł. na godz. plus premia, dla k) 1.200 zł. miesięcznie, dla l) do n) 700—1000 zł. mies. Mieszkanie, opał i światło zakład zapewnia; stolówka na miejscu (za minim. opłatą).

Nr. 99. Zarząd Miejski w Zabrzu, poszukuje: a) referenta statystycznego, b) referenta prasowego, c) maszynistki. Warunki pracy: 8 godz. dziennie. Warunki płacy: dla referentów VIII grupa uposażeniowa, dla maszynistki X wzgl. IX grupa uposaż. Dla przybyłych kwatery narazie zapewnione; później pomoc w uzyskaniu mieszkania.

Nr. 100. Państwowe Zjednoczenie Przemysłu Ziemiaczanego w Poznaniu poszukuje: 1 inżyniera mechanika ze znajomością elektrotechniki na stanowisko wicedyrektora, który jednocześnie wykonywać będzie czynności kierownika działu mechaniczno-elektrycznego i remontowego; Warunki pracy: 8 godz. dziennie. Warunki płacy: według norm obowiązujących w przemyśle ziemniaczanym. Mieszkanie zapewnione.

Nr. 101. Centrala Obrotu i Przetwórstwa Rybnego w Gorzowie poszukuje: 6 rybaków jeziorowych. Warunki płacy: według obowiązującej w rybnictwie umowy dzierżawnej lub umowy na %. Mieszkanie zapewnione.

Nr. 102. Zakład Optyczny „Ocularium” we Wrocławiu poszukuje: 1 optyka w wieku do lat 40. War. pracy: 8 g. dziennie. Warunki płacy: 6.000 zł. miesięcznie. Mieszkanie dla samotnego zapewnione.

Nr. 103. Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane „Blok” w Karpaczu, pow. Jelenia Góra, poszukuje: a) 4 stolarzy, b) 4 cieśli, c) 4 murarzy, d) 1 dekarza, e) 4 robotników budowlanych, f) 4 robotników tartacznych. Warunki płacy: dla a) do d) 15 zł na godzinę, dla e) i f) 8—10 zł na godz. Przew. zakładzie czynna stolówka, mieszkanie zapewnione.

Nr. 104. Zjednoczenie Przemysłu Skórzanego Okręgu Dolno-Śląskiego w Wałbrzychu, poszukuje: a) 5 białoskórników, b) 4 farbiarzy skór. Warunki pracy: 8 g. dziennie. Warunki płacy: według stawek obowiązujących w przemyśle skórzanym. Mieszkanie zapewnione.

Nr. 105. Centrala Zaopatrzenia Przemysłu Włókienniczego poszukuje: 1 chemika-włókniarza. Warunki pracy: 8 g. dziennie. Warunki płacy: od 8.000 do 10.000 zł. mies. Mieszkanie zapewnione.

Zgłoszenia mogą być odwołane. Dokładne informacje o warunkach pracy i płacy (powołać się na Nr. ogłoszenia), skierowania do pracy oraz bilet kolejowy z 33% ulgą — udziela najbliższy miejscowy Oddział Urzędu Zatrudnienia.

w/z Kierownik Oddziału

(—) Fr. ZABŁOCKI

Sklep ADAMA CZUPRYNIAKA

w Włocławku

ul. 3-go Maja 38 (róg Przedmiejskiej)

poleca:

Oryginalną bibułę „Solali” gwarantowane 100 listków zł. 15.— za książeczkę Gilzy bezustnikowe od zł. 15.— za 100 sztuk
Gilzy z watą do zł. 20.— za 100 sztuk
Gilzy „Jutrzenka” luksusowe Nr. 4, 100 sztuk 25.— zł.

Podaje się do wiadomości, Życzliwych i Przyjaciół zmarłego, że dnia 25-go lipca r.b. o godz. 7.15 rano w kościele O.O. Reformatorów odbędzie się

Nabożeństwo Żałobne

za spokój duszy s. † p.

Wacława Filipiaka

Pani Janina Szydek, sopr. liryczny, ucz. Jana Łysakowskiego, prof. Warszaw. konsw. muz. następnie Andreewa tenora dawnej opery rosyjskiej w Paryżu, czując wdzięczność dla zmarłego za uratowanie beznadziejnie chorego dziecka podczas wojny 1939 r., odśpiewa pieśń Moniuszki i Stradella.

Ogłoszenie

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości, że w czasie od 24 do 31 lipca będą sprzedawane buty na 1 kat. pracownika z miesiąca kwietnia odcinek 23, dla tych wszystkich, którzy w wyznaczonym terminie nie zdążyli wykupić.

Po tym terminie żadnych uwzględnień nie będzie.

w/z PREZYDENTA MIASTA

(Stanisław Czarkowski)

Ławnik Zarządu Miejskiego

Ogłoszenie

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości, że w czasie od 24 do 27 lipca br. w sklepach rozdzielczych sprzedawany będzie smalec na karty żywnościowe z m-ca czerwca rb.

Kat. I na odcinek Nr. 28 po 400 gr. — cena zł. 5.80.

Kat. IR. na odcinek Nr. 25 po 200 gr. — cena zł. 2.90.

Dodatek „C” na odcinek Nr. 16 po 550 gr. — cena zł. 8.00.

Cena za 1 kg smalcu wynosi zł. 14.40 + transport zł. 0.10 = zł. 14.50.

Ceny podane są bez opakowania.

ZA PREZYDENTA MIASTA

(—) Stanisław Czarkowski

Ławnik Zarządu Miejskiego.

Ogłoszenia drobne

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU-Gajda Jan, ur. 6 maja 1917 r., zam. Dąb Włoki, pow. Włocławek.

UNIEWAŻNIAM skradzione dowody osobiste: kartę rejestracyjną wydany przez RKU. Włocławek, kartę rozpoznawczą i świadectwo dojrzałości, na nazwisko Bińkowski Jan, Włocławek, ul. POW. 22b.

HURTOWNIA galanteryjna Feliks Aszyk Łódź, Nowomiejska 5 poleca po cenach niskich galanterię, biżuterię sztuczną, kosmetykę. Prowincja za zaliczeniem.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł za wyraz, posiadania rodnin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, zakrogi: 1 str. 2000, 1 str. 5000, reklamowe 10 zł.

Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

E—12616

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 60 zł., z przesyłką pocztową 70 zł.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 11-26.

Naczelny Redaktor: CZ. ANDRZEJKOWICZ Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowied. za pismo Kolegium Redakcyjne.